

RAGWANG TUANG NGÜM

Khuam kaduaime
Watson Goodman

Nsade—
Zuan khüng hümme

RAGWANG TUANG NGÜM

Nthiam liangmei theih nuhmei rümrik kummei roi dümhloumeipu Ragwang ngümta khütni kagün kangün makmei Ragwang tuang ngüm pri-rimeita tukuma sangümni cho? Ragwang hei ngüm sümmei khütni heidi daihmei supui zangkhou roi katitnamei aniu lungning roi ngümpui küm karüm sini thaithui ngüm mükge.

Kumetiki, Katuang Lütrik Baibel khou, Ragwang Kamei kahük roi thaitüng thumükmei Katuang ngüm tei nthuihna ndaohlouna mi tei mansei chunh roi RÜMKHÜT sini sungüm lükge tuna machun khuane! Kamei roi mi mban kandih ti hei dümhlouna nsakarang khou thanglouthe khütni nsakarang khou tingkum ching-ching thanglouna bümme, tiki mi hei Katuang ngüm roi e. Seitan le mansei roi sukamut kamai khüng tan büm sini mi kandi khou kagee naimei guai hei Kamei roi tipadiklouna bümme.

Kuma ntaothu aniu roi Ragwangtuang kangün makmei ngüm katuang nthuihmei lüm khou Ragwangtuang lüt kang khouroi nchinna ndaohloumei asak zaokho. —Watson Goodman (1920-2002)

DÜMLOUMEI KHÜNG RAGWANGTUANG NGÜM 1

Kamei roi kandihta ka ngüm khouroi dümhlouthe, Katuang ningting tük roi kandihta ka-siamh thaoulouthe, khütüni katuang machun khou tingpuk hei jaipüt-louthe. —Jeremiah 10:12

Kumitheï Ragwangta tabui le samachüpnicho? . . . Kamei hei dih tin ngkuamei khou dungbümmei pukiü e, mi khou tei büm bümmei nun tei pizinpui kumme, tingpuk guaita khümthing pheita kumma zai ntingpütü, khou tei lung khüng pheikaita kumma lam ntingpütü. . . Nüngniu ata thou le nchüm khüng kidahna samach-

üpcho? Nthünmeipu Poubahmei roi sa e. Nüngmik ngüngthaona kaoh thang zauku o, mi guai hei thou roi dümhloutu cho, kasing heizu tipütloumei, kangüm daihmei pan roi miguai ti hei kazün ntuna kaouloumei, khütsini suaizüt mükmei ngümmei tün-bahmeipu kiu kamei e.

—Isaiah 40:18a, 22, 25 le 26

He Poubahmei Ragwang! nüngtuang ngüm pan khouroi tingpuk le kandih dümhlouthe, nüng khüng kunghmeituang khütsini makge. —Jeremiah 32:17

2 SEITAN ROI TINGPUK KHOU NAIMEI GUAITA DÜMLOUNA NSAKARANG KHOU THANGLOU NGÜMMÜKGE

Thaurei khou Lüt tei nai büm kخانه, kuma Lüt tei Ragwang khou nai büm kخانه, kuma Lüt tei Ragwang kخانه. . . Rümh kataana Ka pankhou roi dümlou kخانه; Kuma dümlou künmei guai tei Ka pankhou roi hümhma dümlou mük kخانه. . . Houhmei teiroi houh khüng le suluai khüng, khütnei suman khüng ngaroi guainge . . . —Johan 1:1 le 3; 10:10a

Khoutei Kamei roi kaniu khou sa e, tingkaoh thangroi Seitan tingpalikmei kuma keikünmeita ai houthe. —Luk 10:18

Sip-sipbo, ntük-nriakgo; tabu-ichotiki nüngniutuang houmuumei diabol roi rah bümmei kamüngliangpui kuma, thou kumeita tuu khüng phuna ruan tüt büm e. —I Pitor 5:8

Nüngniu roi rasih guai le kadüm laa nchümmei ai kahau mükge. —I Korinth 10:20b

Mi tüng Jisu roi kaniu khou sadüt re, Ai mban tuang ganhmei e. A thei lai tütmei kamei tei roi zinghmei khou ruan tütnei tuhüm e, tiki ringhmei tuang ganhmei laatoupuni. —Johan 8:12

Ngüm kaguaina hei Ragwang tuangde tuna Ragwang roi sapütmei ta ai chuthe. —Psalm 62:11

Aniu Ragwang hei tingkaoh guai khou bümme: Kamei roi ningningmei theilaina kamei roi tanlou e. —Psalm 115:3

Ngguai, reikhouna roi kamei kiu ai e: gankhütna roi sini a ban khou roi duakpütnamei khüt sini makge. —Isaiah 43:13a

He Poubaohmei Ragwang, nüng thu dai e, bangtün rihliange, himgan e, rih ngümmei e khütnei gai-me roi nthui e. Tingpuk khütnei kandih khou naime kataana hei nüngtuang e, guangh dih hei nüng-

tuang e. Poubaohmei nüng hei kaguai rusingmei khou daina bümme. Chingkhiumei ni chümpoumei ni nüng khou e, kaguaina ru khou nüng roi sinne, Nüng ban büng khou pumtün ngüm kaguai nai e. Nüng ban khou ti dailou khüng khütnei pumtün tinailou khüng ngümme. —I Chronicles 29:11, 12

He Poubaohmei Ragwang, nüng büng khou nüng tikhim tei le nüng ngüm tei lianlou thaothe. Tingpuk le mban khou thou kummei ra roi Poubaohmei roi tanloumei tan ti hei tan ngümmei nai-cho? —Deuteronomy 3:24

Ragwang khou ngüm mükmei makge. —Luk 1:37

4 RAGWANG TUANG DAIHMEI HEI KANGÜN MAKMEI NGÜMDE

Poubaohmei tik him daihmei tei roi nüngta houmuu thaomei guaita ngümlouna ti zaosilou e.

—Exodus 15:7

Daihmei kiu aniu Ragwang hei e, ngüm kaguai hei katuange: Karüm thai hei kangün naidüt mükhe.

—Psalm 147:5

Kamei roi ka zünzang khüing roi kaniuta gaklou e, Katuang daihmei ngüm tei thai khüing lianlou e.

—Psalm 106:8

Nüngngade, Poubaohmei, tingkaoh khütüni tingpuk guai mi khou tei naime guai, mban khütüni mi khou tei naime puat kaguai, khü-

tni duipui guai mi khou tei naime kaguaina tei nüng roi dümlou e. Rümh kaguai ti hei gaklou e; tingkaoh meiguai roi nüngta kalumme.

—Nehemiah 9:6

He aduu Poubaohmeita thuancho, he a Ragwang Poubaohmei Nüng hei daih e, chümpoumei le chiukhümei roi nüngta karuulou e.

—Psalm 104:1

Poubaohmeita ai roi tingmik kathui thuanbüm ni, tingsangjang nüng zün himta thuanbümpuni. Daihmei kiu Ragwang e, thuanbiu rüpmi daime e khütüni charinmei karüm daih tihei chükngüm mükge.

—Psalm 145:2, 3

RAGWANGTUANG NGÜM HEI TINGSANGZANG E 5

Tingsangzang khüng nüngniu
Poubaoh khou lummo: kalümthu
JEHOVAH Ragwang hei tingsang-
zang pumtün e. —Isaiah 26:4

Luangbut guai dümloumükmei
hu thang roi, mban kandih khou
dümloumük khou roi, tingsang-
zang khouroi tingsangzang ngün
nüng hei Ragwang e. —Psalms 90:2

Poubaohmei hei kalinghmei
Ragwang kiu e, kamei hei ringh-
mei Ragwang e, ngün mükmei
gwangh e: kalungpuam hu khou
kandih hei kadunpuni, maithao-
mei kalungpuam hu khou zatguai
hei dingchak lükge.

—Jeremiah 10:10

... Tingkaoh thang khuan rün-
mei mpeina pütna sa khuane,
mban tuang gwangdih guai tei
aniutuang Poubaohmei tuang Ka-
tuang Khrista tuange, Kumma
Kamei roi tingsangzang khütni
tingsangzang gwangh tuu puni.

—Ndaohloumei 11:15b

Seitantuang ngümta ti su mmanloumei

Kaniuta guatmei diabolta tei
mai le gündup tuang zeilüt lung
khou tei phaigut the, kumma ka-
niuta tingsangzang khütni ting-
sangzang surianra puni.

—Ndaohloumei 20:10

NTOU DUIPUI KHOU RAGWANGTUANG PINGHMEI NGÜM

Mousi roi duipui khou tei kaban ntingpüt the; zingbüng sansang Ragwang roi neipüt biak thang roi mpuan ti aliulouna duipui chung khou tei duiluang ntümlouthe. Dupui tei rümkang ti sulouthe, Israelmei nanun tei duipui khou tei rümkang khou tütmei kum tütpüt the. Nzüt mbai khou luang bümmei dui tei ngangsang lianglou kumthe. . . . khou tei Ragwang roi Mousi khou sakhuanne, "Duipui ru khou tei nüng ban ntingpütro, Egyptmei nun ru khou khütni kaniu takuan gari khütni rihmei ru khou duithum

diu khünge." Dui ru khou tei Mousi kaban ntingpüt the, laothuan thaopu khou duipui tei reikhou kumma duilu tünna luang khuanne. Egyptmei nun tei dui khou tei zuanglou gei khuanne, kumma Ragwang roi Egyptmei nun rihmei guaita dui nzuanlou khuanne. Dui daih tei roi Pharo rihmei nun khütni takuan rihmei nun guai tei nzuan khuanne, kumma mei khütna sini nsakmük khuanne. . . . mi teikumma Ragwang roi Egyptmei ban khou roi Israelmei nunta gulou khuanne.

—Exodus 14:21, 22, 26-28, 30a

CHARINMEI TAN HEI RAGWANG KHÜNG DAIHLÜNG MÜKGE

7

Tingcum 40 mansei lakh ruta tituloumei

...Nüingniu zün tuu puni, laothuan ntian tuu puni; kumpu khou Ragwang ata nüingniu Ragwang e tumei thaipuni. Tingzin rümgei keipu khou akhuaina kao-meï nruai tei kaniu roi bümmei kaidang khou tei padik kخانه. Laothuan thaopu khou zikroi keigumliamlou kخانه. Zikdui keiloumei tei mmanpu khou mi büm khou tei jaolo gaisihmei nguilinglingmei pak mphuan phum-phummei keilou gei kخانه. Israelmei nun roi mi tei houla khou kaniu tei khütroi khüt khou sakخانه, mi

hei manna e Israelmei nanun tei meilungmei rüm tüngmük san zang riakdei manna tuu kخانه-ne —Exodus 16:12b-15a le 35a

Zaulo, Horeb taodai ru khou tei nüing ma khou ai dingpuni. Nüing roi taodai khou tei builuang roi kathümkei pukhou dui luangpüt puni, kumma mei nun tei züing khüinge. —Exodus 17:6a

Mei nun roi rümkanng rüm khou tüt büm khou Ragwang roi nriantloumei, lütdün ru khuk puanmei tingku nun tei roi Jordan duibak chung khou meiguaina kanpüt mük san dingbüm kخانه.

—Joshua 3:17a

8 GUDUAKLOU KHÜNG RAGWANG HEI HEIDIKÜM DAIHMEI E

Mi tüng Ragwang roi lütdün ti-pütña Daniela phungguanglana kamüng kuan khou phailoudüt khuane. Gwangh roi Daniel khou sakhuane, Takmüknga siamruai suna bümmei nüngtuang Ragwang kiu roi nüngta künloupu diu. . . . Mi khou tei Daniel roi gwangh khou sakhuane, He gwangh, pünti lungsinga lungmei sudiu, ai roi kalum bümmei Ragwangtuang banchara ndiu guanglana kamüng muang tei thinglou khuane. Kaniu roi ata sukasi-karoulou mükge, kalümthuh ka hu khou a khuai makge. —Daniel 6:16 le 21, 22a

Mi tüng tei nggan ganthum ta

tei kaniu pheiban, nai, thiula, pi-run bai baihmei pheiban guai le nsui kariulou lana chuangrün bümmei maikhun khou tei phailou khuane. Gwangh lütdün tei mpeina tün khuane, maikhun khou tei roi kahüp pütmei maibuang tei roi Sadrek, Misek khütñi Abenegota phailou khüng guangmei nunta rauluai khuane. . . . Mi khou tei gwangh nahnun, kandih kaipounun, lützünpounun gwanghtuang meidaihmeinun roi mi niu ganthum pumh tei kathup kathuina zaopuki mai tei roi rümh khütsini rao ngümmükge tumei thai khuane. —Daniel 3:21, 22 le 27a

A lüt hei mai kummüknga cho?
Poubaohmei roi sa e; taodaita ka-
kiak-kiak subük ngümmei tündi-
ak le nchümmüknga cho?

—Jeremiah 23:29

Kalümthu Ragwang lütthu ring
e, pumtün ni dai e, kuma kamun
kanei naimei thandibang suang ni
ntukge; mi hei roi duu le bumangh
khütni mei rian le mei bing su-
ntümmei ngünna alüm gudre,
khütni mei lung tuang ningmei le
tanh niimeita lütjün su e.

—Ibri 4:12

Chabuan khüt roi akumma pün-
ti su nthüni? nüng lüt tei ntipma
laloumei pan roi. —Psalm 119:9

Ringhbüm tuang rih pirun, khü-
tni Ragwang lüt roi sumei Bu-
mangh tuang thandibang sino.

—Iphisi 6:17

Ai roi nüngniu khou salou kün-
mei lüt pan khouroi ntao nüngniu
nthün e.

—Johan 15:3b

Kaniuta nchummei khou tei su
nthünlou o; nüng lütthu nchum-
mei e.

—Johan 17:17

Ringhmei lüt tei ti pütro.

—Philippi 2:16a

Mi tüng Ka khou lummei Jihudi
meinun khou tei Jisu roi sa e, A
lüt khou nüngniu büm ithei,
nüngniu a ziapnun chüngthe.

—Johan 8:31

10 JISU KHRISTA HEI MANSEIH SUNA RAGWANG E

Kalümthu Khrista khou Ragwang tuang kalunlung tuang padikmei kapuma mei pumh suna lung e.
—Kolosi 2:9

Zaolo, liuchüing gankhüt roi ka pumh nritlana, ka nah mpouh gankhüt puanpuni; kuma Kata Immanuel phuakpuni, kabathu Aniu le büm nchümhmei Ragwang tuna e. Kumetiki Meri roi nah mpou gankhüt puanh mük san, kata thailou mük khuane; Kuma Joseph roi ka züh Jisu phuakthe.

—Mathi 1:23-25

Jisu roi kaniu khou dau e, Ntao ngünna a Pu roi tan tanh büme, ai roi ni tanh büme. Khou tei Kamei Sabbathneih kalihmei nü hümh-

ma, Ragwang hei Ka Pu Kahükge tuna ni sa e, kuma Kapumh kahükta Ragwang le tizangchüm e.

—Johan 5:17, 18

Nthünhmei tuang Bumangh theilaina Kata theihmei guai püing khouroi tiring thauloumei teiroi Kamei ngüm khou Ragwang nah mpou e tumei ndaohlou khuane.

—Rom 1:4

Poubaohmei roi Ka ze kahük roi liulou künmei Ragwang tuang phuamlingta makuat khüing, Bumangh Nthünmei roi nüngniuta laojiu püing tei gakmei nun suk-hüing tisuloumei nüngniurana khou khütnei laojiu püing kapuma khou rümh thai o. —Tanruai 20:28

Jisu Khrista khou roi . . . Nai bümmei, nai büm khuanmei, khüt-ni guangpunimei Ngüm pari Rimeï Poubaohmei Ragwang tei roi sa e, Ai hei Alpha khüt-ni Omega, thaureimei khüt-ni ngünmei tei e.

—Ndaohloumei 1:5a le 8

Kamei roi njianmei Ka Nah Mpou tuang Gwanghdi khou aniu-ta zaikan püt-louthe. Nah Mpou khou hei aniutuang thuakloumei aniutuang pap laduakloumei tei nai e. Khristathu houthui mükmei Ragwang tuang mangh, dümlou khuanmei kapumatuang nah reimeï tei e; Kalümthu tingkaoh thang naimeï, houmeï, hou mükmeï gwangh bümpang guai, hümi-

thei ngüm naimeï guai hümithei kaipou guai hümithei bantün naimeï guai kapuma Ka khouroi düm khuanthe: Rümh kapuma Ka pan-roi khüt-ni Ka khüng roi düm-khuanthe.

—Kolosi 1:13b-16

Poubaohmei Jisu Khristata ndaohlou mük san püo: Ndaohloumei kiu Kamei roi Katuang gaipui gүн khou nchinloupuni; Kamei thu suaihiam kaipou, khüt-ni akhütnamei ngüm daihmeï, gwang guai Gwang, kaipou guai tuang Kaipou akhütnamei theih nuh mükmeï, . . . Ka khou chüm-pouloumeï, khüt-ni tingsangzang ngüm daihmeï naimeï sudiu! Amen.

—1 Timothi 6:14b-16

12 **KHRISTA HEI KAPU LE KAOLIANGMEI NGÜM TEI NCHÜMME**

Kamei roi Katuang him ganhmei tuang kachünmei tei, khütni Ka pum kahük tuang lun luihmei ndaohmei tei suna kuma Ka ngüm tuang lüt kang roi rümh kapumata gaklouna, Ka pum kahük roi pap guai su nthün khüng sulouna, kaohliangmei khou him daihmei tuang nzüt thang dungkei the.

—Ibri 1:3

Kangüm daihmei tuang tan tanhmei theilaina lummei aniu biak thang Ka ngüm tuang mbusihna daihmei tei tabuicho tumei nüngniu roi thai nuh khüng e. Ka ngüm daihmei tan tei Khrista khou tanlouna ndaohlouthe, tumeithu Ka-

mei roi Khristata theihmei guai püng khouroi tiring thaulouna, Kata tingkaoh büm büm khou Ka banzüt khou louthe. Mi kiu dihsinmei, bantün, ngüm, kaipou sumei khütni zün phuakloumei kathui, kapuma rukhou mbusihmei e, mi kiu mi manseih kin khou nühhümma guangnimei khou tei ni the: Kuma Kamei roi rümh kapuma Khrista tuang phai büng khou louthe —Iphisi 1:19-22a

Kamei Mei Nah Mpouh e. Kumpuizang roi Kamei roi Ka khou lüt zün nzühpui bantün tilouthe.

—Johan 5:27

**BUMANGH NTHÜNHMEI TUANG
NGÜMPARI-RIMEI NGÜM**

13

***Kamei hei Ragwang
tuangsumeï khou ngümpari-
rimeï e***

Sakhi timei kathum nai e, kuma kathum hei kalüm khütna khou kumlou e, mikiuthu Kapu, Lütkang khütni Bumangh Nthühmei hei e. —1 Johana 5:7

Kumetiki Pitor roi sa e, Anania, Bumangh Nthühmei khou lüt saramh khüng khütni rüm mün khou teïroi kadümi khüt daklou khüng Seitan roi nüng lungning ti padikmei tabui cho? . . . Nüng roi mansei guai khou lüt saramh tuhüm e, tiki Ragwang khou e. Anania roi lüt guai hei chupui

ding khou punkeina ka bu tut künthe. Mi lüm hei chupui meikapuma khou pingsihmei püt the. —Tanruai 5:3, 4b-5

Kuma kaniu roi huainei tikhou kaniu roi kariu bümmei büm tei kalung liu-liu the; kuma kaniu kapuma Bumangh Nthühmei roi padiknga Ragwang lüt baohna sathau khuane. —Tanruai 4:31

***Kamei roi Ragwangtuang
nzianmei tei tanlouthe***

Rigunmei roi suzük mükge, kalümthu aniu khou tiloumei Bumangh Nthühmei pan khouroi aniu lungkhou Ragwangtuang nzianmei bun pütlouthe. —Rom 5:5

Hei zangroi Ka pan khouroi
Ragwang khou guangmei guaita
Kamei roi nthuihna gulou khüng
nih ngüm e. Kalümthu Kamei roi
kaniu khüng alümma huailou
khüng ring tünh tün büm e.

—Ibri 7:25

Ntaothu phai sui mük khüng
nüngniuta gakloumei khütni ta-
raina müknga neihla zanggaime
khou khünbüm müknga Ka him
ganhmei hu khou nüngniuta tidi-
nglou ngümme.

—Juda 24

Kalüm kapumma khou kagün
kathuih gaipui tan kathuih khüng
sabi saba nüknga nüngniutuang
geihna nai khüng, Ragwang roi

nüngniu khou zaozian kathuih
padik liamma tilou khüng ngüm e.

—2 Korinth 9:8

... Ragwang roi mi taoh guai ti
hei Abraham khou nahnun tipüt
khüng ngüm e!

—Luk 3:8

Abraham roi... Ragwang tu-
ang nrianloumei guai tei thaina,
kamei roi lum nsihsingmei khou-
roi kachühna lumsi mük khuane,
tiki kamei lum nsihsingmei pan
khouroi ngüm latou khuane, ku-
ma Ragwangta thuanku khuane.
Ragwang roi nrianlou künmei tei
Kamei roi tanhlou ngüme tumei
kamei kabah thai diang khuane.

—Rom 4:16c le 20, 21

Ntaothu Nebuchadnezzar ai roi tingkaoh Ragwangta daihna thuanne, kalümthu kamei roi tanloumei tan khütni katuang chang guai hei ntunmei rana e. Dairiu suna tüt bümmei nunta kamei roi ti aman loupuni. —Daniel 4:37

Kumkhuan sini, aniu roi siamruai suna bümmei Ragwang hei roi suhna chuang bümmei maibuang khou roi künlou ngümme, Kamei roi aniuta kaban roi gakloupuni de, he gwangh, Mi gün khou tei Nebuchadnezzar roi suhna chuang bümmei mai büm ma khou tei guanglana sa e, kaoliangmei daihliangmei Ragwang büng nun Shadrak, Meshak khütni

Abednego pütdüt tho kuma khou hei guango. Kaniu pikhou sümlu kanga sini kahüplou mük khuanne khütni kaniu khou mairimraona sini nümük khuanne. Kumma kaniupum tei khüt sini mai roi rümh suloumük khuanne.

—Daniel 3:17 le 26a, 27b

Kamei kahük nthiammei khou akhang künmei khou tei roi nthiammei phüngmei guaita ngkhalou khüng Kamei ngümme.

—Ibri 2:18

Theihmelta ngümmei

Ragwang roi theihmei guai püng khou roi ngünna kata tiring thau ngümme tumei kamei chük khuanne. —Ibri 11:19a

Alao khouroi nüng roi Nthühmei Lütrik thai the tumei thai e; Khrista Jisu khou lum nsihsingmei pan roi Nthühmei Lütrik hei roi ringhbüm ngünna nüngta tintüklou ngümme.

—2 Timothi 3:15

Ntao aniu lung khou tan tanh bümmei ngüm thei laina, aniu roi huainei hüm ithei ningmei kapuma ru khou sabi-saba müknga mbusihna tanhlou ngümmei Ka khou Khrista Jisu khou phuamling lung khou kangün maknga mei kin kapuma khou him ganhmei sudiu!

—Iphisi 3:20, 21

Kuma ntao, pu-chaihthiu, nüngniuta Ragwang khou khütni ka

zaozian lüt khou nsinlou e; lüt hei roi nüngniuta kasiamb thaulou khüng, khütni su-nthünlou künpu mei kapuma püng khou laalou nimei tei nüngniu khou tilou khüng ngüm e.

—Tanruai 20:32

Kum ithei ai roi thün e: Ragwang roi Ka meinunta gүн püt thinacho? Kumzüt mükmei sudiu. Kalümthu ai kahük Israel mei gan khüt, Abraham kik, Benjamin khuang mei e. . . . Jihudimei guai-thu kaniu roi lum nsihsingmei makmei khoutei büm tün tüh mük githei kaniuta kolom sulou puni; kalümthu Ragwang roi kaniuta kolom sulou düt khüng ngüm e.

—Rom 11:1 le 23

PAP KAUKLOU KHÜNG KHRISTA TUANG NGÜM 17

Aniu tuang khuai-mbanta Pou-baohmei nüng roi chüklou tün-tün büm ithei, thou roi nüng hu khou dingümüni? Poubaohmei püm khou kuakloumei nai e, kuma nüngta pingmei naidiu. —Psalm 130:3, 4

A zünta sanmei amei nun roi kaniurana niamkeilana, huaina a zaupanta phuna kaniu tan sihmei guai khouroi ngünlün guangdüt puthei; Ai roi tingkaoh thang roi chuloupuni, khütni kaniu pap kuakloupuni khütni kaniu kandihta tigailoupuni. —2 Chronicles 7:14

Kapak theihpui mei khou hei, Nüng pap guai laaduaklou the, tuna samei hüm ithei, Thautho, nüng zii laa thauna tüt tho, tuna

samei tabuiroi chiubucho? Kume-tiki Mei Nah Mpouh teiroi mban khou pap guai laaduaklou khüng bantün nai e tumei nüngniu roi thai nuh khüng e. Khou tei kamei roi kapak theihpui mei khou tei sa e, Ai roi nüng khou sa e, thautho, nüng zii lathaulana nüng kai thang tüttho! Khou tei kamei roi thauthe, kuma ka zii tei kaluak kalüt laathauna kaniu guai hukhou tüt püt künthe.

—Mark 2:9-12a

Thou puni Mei Nah Mpouhta houmuuna sapui meita kuaklou nuh e, tiki Bumangh Nthünmeita sakasihpui meita kuaklou ni tuhüm e. —Luk 12:10

BUMANGHTA TI-GAILOUMEI KHRISTA TUANG NGÜM

Kumpuizang roi thou kumei gankhüt roi Khrista khou büm ithei, kamei tei düm kathühmei e; karan guai kanpüt künthe; zaolo, rümh kapuma kathühguan the. —2 Korinth 5:17

Thou puni a khou ring bümlana, lummei tei theih züt ni tu hüm e. Mi hei nüng lum dai? —Johan 11:26

Kata nthuimei tisulou khou, Ka lüt piumei guai kapuma khüng Kamei tingsangzang ringhbüm tuang pütpei büm suthe. —Ibri 5:9

Pap roi theihmei khou guangh tuumei kumma zaozian roi ni ntu-me i pan khouroi guangh tuuna aniutuang Poubahmei Jisu Khri-

sta pan khouroi ringsuangmei laa guang khüinge. —Rom 5:21

Ntaothu aniutuang Guloumei-pu Khrista Jisu tuang zaohouloumei pan roi ndaohlou the. Kamei roi theihmeita su manlouna, Gospel pan khouroi ringhmei khütni theih nuh mükmei tei ganhmei khou phung guanglou the.

—2 Timothi 1:10

Houhmei tei roi houh khüng le suluai khüng khütni suman khüng ngüroi guang e, ai roi kaniu ringhmei laatou khüng, khütni mi tei sabi-saba müknga latou khüng guangthe. —Johan 10:10

ND AU PUMTA TI-GAILOUMEI KHRISTA TUANG NGÜM 19

Zang neih khüt, Jisu roi nchümlou büm khou Galili le Jihudia kaidai kathuihna khouroi, khütnei Jirusalem khouroi guangmei Pharisi meinun le Lützün Lüt dүн nchümloupui meinun Ka dang khou dung büm khuane. Kuma nnaomei tigailou khüng Poubaohmei ngüm ka khou naikhuane. . . . Kamei gudlou gudloumei nüm khou puni, kaidai khou puni, laomünpui büm büm khou puni, nnaomei guaita mei kariupui büm büm khou nzilouna kaniu roi Ka pheiban nü h tei sini kahi khüng ka khou huai the; kuma kahloumei guaita tigai nthünlou khuane.

—Luk 5:17; Mark 6:56

Tingkum ruhna kanei ze i kei bümmeipui, doktornun khou ka tuang naime i kapumma nting sini, gan khütna roi sini tigailou ngüm mükmeipui gan khüt roi Ka thei khou guanglana, Ka pheitin kahi the. Khoutei ding mük khouroi ze i kei bümmei tei chung the.

—Luk 8:43, 44

Tingzin kei pu khou, . . . Jisu . . . khütnei nnaomei guainata tigailou the. Mi tei roi muzung Isaiah pan khouroi sa künmei lüt tei guang tüngh nthuih khüng e. Sa künmei kiu, Ka pumh kahük roi aniu sunu guai laalouthe, kuma anituang rapuat guai phung günlou the.

—Mathi 8:16, 17

SUNUHMEI ZATGUAITA TI-GAILOUMEI NGÜM 21

Jisu roi kainung khou tüt gud khou mik tiatmei gan nei tei Ka dang khou guang the; khoutei kamei roi kanei khou sa e, Ai roi mihei tanh ngüm e tumei nüngnei lumlouna cho? Kanei roi ka khou sa e, Ngguai, Poubaohmei. Hei khoutei Kamei roi kanei mik khou kahilouna sa e, Nüng neituang lum nsihsingmei theilaina nüngnei khou pütmei sudiu tho!

—Mathi 9:28-30a

Jisu roi Kapharnahum kaidai khou gud khou Rom mei rihmei phai khüt kaipou gan khüt roi guanga, Ka khou huaineina sa e, Poubaohmei, a büng kapak theih-

mei rapuat roi nnaona, rianrasi-hna kai khou aliao büm e. Khoutei Jisu roi ka khou sa e, Ai guanga kata tigailou puni, tüt tho, nüng roi lumpui theilaina nüng khou pütmei su diu. Kuma mi khuang ding khoutei roi büng tei gai künthe.

—Mathi 8:5-7 le 13

Mi khou tei tingkum tümruhna tachüt suanna bümpui mei gan khütpu büm khuane. Jisu roi ka khousa e, Thautho, nüng zi laathaulana tütho. Kuma mi ding khou tei mi mei tei gai künthe, khütnei ka zi lathauna tüt künthe. Kuma mi nung tei Sabbathneih kuanne.

—Johan 5:5 le 8, 9

22 JISU KHÜNG TIGAILOU KUNGHMEI RAPUAT MAKGE

Nüngniu püng khou thou kumhmei nnao büm tucho? Kamei roi phuamling tuang ganthaih guaita kau kündiu, . . . Lum nsihsingmei tuang huaineiloumei roi nnaomeita tei künlou puni, kuma Poubaohmei roi kata tithaulou puni.

—Jakob 5:14a, 15a

Jisu roi Galili kabüm kapuma khou liknga tüt khuane. Khoukiu Kamei roi kaniutuung charuankai guai khou nchümlouna, khütni Gwangh dih tuang Gospel din ndaohna, kuma meinun püng khou rapuat kathiak kapumata, khütni sunu naonianmei kathiak kapumata ti-gailou khuane.

—Mathi 4:23

. . . Kaniu rapuat ti-gailou khüng, kuma nthühmükmei bumangh guai roi surianramei guaita tigailou khuane. Kuma mei küngdai kapum teiroi Kata kahi khüng phu khuane, kalümthu Ka khouroi ngüm pütna kaniu kapumata nnaomei khouroi tigailou khuane.

—Luk 6:17b-19

Khou tei mei küngdai daihmei roi Ka khou guanga, kaniu le tün bauhmei, chuanchaihmei, mik tiatmei, lüt sathai mükmei khütnei bai baihmei nnaomei mpeina laa guanga, Ka phai dang khou louthe khütnei kamei roi tigailou the.

—Mathi 15:30

RASIHTA NTHAU GÜNMEI KHRISTA TUANG NGÜM 23

Jisu roi rasihta tei lüt dünlouti-na kamei tüt püt künthe, kumtina alaota tei ding mük khouroi tigai-lou the.
—Mathi 17:18

Rasihnun roi ni, Nüing Ragwang Nah Mpouh e, tuna kaona kaona mei mpeina khouroi püt künthe.
—Luk 4:41a

Jisu roi Gadaria rüm khou guang khou tarou luangh khouroi pütmei rasih gudmei gan nei Kamei le ariuthe, kanei tei heidiküm kheih si khuane, tumeithu, mi chang thang tei gan khütna sinih tüt kan püt ngüm mük khuane. Kuma zaolo, kanei roi kao pütna sa e, He Ragwang Nah Mpouh,

nüing le anei tabui su khüing naina cho? Kagün tüng mük khou nüing roi aneita surianralou ni tuna khou hei guangtu cho? Ntao kaniu khou roi katitna duhpui büm khou guak mpeina pung akhüt mpah tuu büm khuane. Khou tei rasih nei teiroi Ka khou huaineina sa e, Nüing roi aneita nthau püt rithei, guak püing khou tei aneita ndiu gudlouo. Khou tei Jisu roi kanei khou sa e, Tüttho.
—Mathi 8:28-32a

Gansak roi rasih gudpui mei, ka mik tiatmei, khütni lüt sa thai mükmei gan khütta Jisu khou laa guang khuane. Jisu roi kata tigai-lou the.
—Mathi 12:22a

THEIHMEITA TI-RINGH THAULOUMEI KHRISTA TUANG NGÜM

Kamei guangnga takiu tei kahi tikhou, puanhmeinun tei ding the. Khoutei Kamei roi sa e, Ngganpo, ai roi nüng khou sa e, Thautho. Khoutei theihmei nah tei thau dung the; Kuma Kamei roi kata ka pui khou tilou the. —Luk 7:14, 15

Jisu roi ka khou sa e, Nüng puning ring thau dütpuni de. Martha roi ka khou sa e, Ai thai e, Ngkhümpui nung ring thau nimei khou tei kamei ring thau dütpuni. Jisu roi ka khou sa e, Ring thaumei tei le ringhmei tei ai e; a khou lummei kamei tei theih sihni ring dütpuni. . . . Kuma Kamei roi mi lüt hei salana, khuan rünna kaona sa e, La-

zar, püttho! Khou tei theih khuanmeipu tei püt the; ka phai ka banh khou tarou pheï roi kabiatlou khuane, khtni ka jao khou pheiki roi nsuilou khuane. Jisu roi kaniu khou sa e, Kata ripüt'louna titüttho. —Johan 11:23-25 le 43-44a

Jisu roi lüt sabümpui ding khoutei lützünpuu kai thang tei-roi mei gankhüt guanga, ka khou sa e, Nüng nah aluh theih the; nchümloumeiputa surianra dütpuni. Khütnei kamei roi ka banh sinlana, kauna sa e, Alu, thautho. Khoutei ka bumangh ngalün guangnga, matüt khütnei khouroi thau the. . . . —Luk 8:49 le 54, 55a

**RINGHTHAU DÜTMEI LÜM KHOU RAGWANG
TUANG LÜTDÜN NUN**

25

Ai roi nüngniu khou sa diang siakloumei hei e, kagün tei gua-ge, ntao nih the, theihmei nun roi Ragwang Nah Mpouh khuan chupuni, kuma chumei nun roi ring puni.

—Johan 5:25

A Pu roi ningmei hei e, Nah Mpouta tei houlana lumpui mei kathuih roi ring shuangmei laatou khünge, kuma ai roi kata ngkhü-mhpui nung tiring thau puni.

—Johan 6:40

A khou rigunmei akhüt Ragwang khou naime i tei kaniu kahük roi ni laalou e, mikiu ntunmei guai khüng ni ntun mükmei guai khüng

nih theihmei khouroi ring thaumei akhüt thu naipuni.

—Tanruai 24:15

Poubaohmei Jisuta le nchümma tiring thaulou puni, kuma nüngniuta le nchümma aniuta Ka ma-akhou tidinglou puni tumei ai roi thai e.

—2 Korinth 4:14

Poubaohmei kapum kahük tingkaoh thang roi kaohpui khuan le, kaoh banchara daihmei khuan le khütnei Ragwang tuang tiangka khuan le lümluaina keipuni: Kuma Khrista khou theih künmei guai tei ring thau reipuni.

—1 Thessalonika 4:16

Jisu roi guang nnana kaniu khou sa khuane, Tingkaoh khütnei kandih khou naimeis bantün kapuma a khou tilou the. —Mathi 28:18

Kalümthu Ragwang roi mban dümh khouroi thauna, Katuang hou thümükmeis gun guai, tumei-thuh, Katuang tingsangzang ngüm le Katuang Ragwang sumeis lunlung thei nthünna houthe. Manseih roi mi guai thei Ragwang roi kasiamlou künmeis puat guai lung thei teiroi thaidiu the. Kumthina kaniu khüng duakpui chang khütsini makhe! —Rom 1:20

Kameithu tingkaoh thu kulana, kaoh banchara guaita, bantün naimeis guaita, khütnei ngüm naimeis

guaita Ka büngkhou tibümlana, Ragwang tuang banzüt thang büm e. —1 Pitor 3:22

Kaoh thangroi keimeis Kameis thei kapuma rukhou kaipou e.

—Johan 3:31a

... Nthünmeis kachünghmeis, David tuang khümtan naimeis, Kameis roi lan itheis, gan khütna sini mbüngh mükmeis, khütnei lanh mükmeis, kameis teirois lüt guai heis sa e. —Ndaohloumeis 3:7b

Kameis Ragwang sumeis tuang ngüm roi aniu khou, katuang him ganhmeis, khütnei gai karuh singhmeis düm laa khüng aniuta kauloumeis Kaipouta thaimis pan khourois ringmeis tilou the. —2 Pitor 1:3b

Rümh guaina thaimai

Mei gan khüt roi mei gan khüt lüm khou sakhi timei Jisu khüng kagee mak khuane; kalümthu mei lungh khou naimeis tei Karana roi thais khuane.

—Johan 2:25

Lützün tingmik khou kiu Ragwang roi, ai roi din ndaohmei Gospel thei laina, Jisu Khrista pan khouroi, mei guai tuang ngkhümhmei tei lützün supuni. —Rom 2:16

***Mei ching panguta charinmei
khou tituuloumei***

Khoukia kaniu roi ka khou sa e, Khouhei aniu khou ntian dum panguh le kha kanei hümme, rümh baihmei khütsini mak ge. Khoukiu Jisu roi sakuane, Khouhei mi

guai tei a khou laa guango. Khoukiu Kamei roi mei küngdaita tei phuaiario rukhou dung kei khüng lüt dñnlou the. Ntian dum panguh le kha kanei tei laana, tingkaoh thang jao thauna, Kamei roi suaihiamlou the, kuma ntian dum guai tei subüknga ziabnun khou tilou the; kuma ziabnun roi mei küngdai khou tei tilou the. Khoukiu mei kapuma tuuna nggu the; kuma kaniu roi nsakmei kakiak guai tei nggiuh ruhna kanei padi-knga laa thau the. Tuu künmei kaniu guai tei ntumei le alao guaita pah müknga ngganmei ching panguh dou khuane . . .

—Mathi 14:17-21

28 KANGÜN MAKMEI KHRISTA TUANG NGÜM

Tingriu mük khüng sumei

Tingriu mük khüng, tingpukta mbüing khüng din kasuakloumei tingmik guai lung khou tei kanei-tuang ngüm nai e; dui rukhou dui-ta zeï ti-mabaih khüng khütnei kanei roi su nii nii khou kathiuhuhmei kathiak kapuma roi kandihta bai khüng ngüm nai e.

—Ndaohloumei 11:6

Mbüingloumei ngangsang lung khou gutmei

Zang tachüt tüng Kaziab nun tei kai nung khou büm düt khuane. Thoma nih kaniu püng khou büm khuane. Kaikhüm guaina mbüinghlouna büm khou, Jisu

kaniu püng khou guang dinglana sa e, Nüingniu khou nchu nzanghmei su kündiu. —Johan 20:26

Duipui ruh khou tütmei

Laothuan khuangh thum le khuangh charuk dük khou, Jisu zeilüt rukhou Ka phai roi tütna kaniu dang khou guangthe.

—Mathi 14:25

Kandihta kazum ngüm pari-rimei

... Rümh kapuma Ka pan roi khütnei Ka khüng roi düm khuangthe; Kameithu rümh kapuma shuang nai büm rei e, kuma Ka khou rümh kapuma gud pari ri e.

—Kolosi 1:16b, 17

KANGÜN MAKMEI KHRISTA TUANG NGÜM 29

Theihmei guai püng khouroi tiring thauloumei Khrista theih düt mük khe; theihmei roi ka rukhou kaipou su düt mük khe tumei aniu thai e.
—Rom 6:9

Ringnga bümmei Kamei kiu ai e, kuma ai theih kuanthe; . . . ting-sangzang khüng ring büm e.
—Ndaohloumei 1:18a

He kandihmei guai, Ragwangta neihlamei padiknga thuankho, ka zünhta chümpouhna thuankho: ka himganhmeita thuankho, Pou-baohmei tanloumei tan hei adih charincho tuna Ka khou sa o. Pou-baohmei tikhim hei daih e, Pou-baohmeita houmuumei nun roi

ngünna Ka hu khou mbumkei e. Kandihmei guai roi Nüngta kalumdiu, khütnei Nüngta thuan puni; kaniu roi Nüng zünhta thuanna suan puni. Selah.

—Psalm 66:1-4

Ka gwanghdih khou ngüm

Ragwangtuang Guanghdih tei muangsa tuang hümh e, tiki ngüm tuang e. —1 Korinth 4:20

Kaniu roi laoziu Laona rukhou rih adou puni, kuma Laoziu Laona teiroi kaniuta ngüm puni, kalüm-thuh Kamei thu kaipou gwaituang Kaipou khütnei gwangh guai tuang Gwangh e

—Ndaohloumei 17:14a

30 KANGÜN MAKMEI KHRISTA TUANG NGÜM

Ringhmei guai rukhou

Nüing roi ka khou tilou künmei kapuma khou Kamei roi ring shuangmei tilou khüng, nüing roi Ka khou tilou künmei manseih kapuma rukhou ngüm tilou the.

—Johan 17:2

Kamei theih khou bangla zai e

Jisu roi kluan rünmei kao püt-louna, Ka buh tut künthe. . . Khütni kandih kanuk the.

—Mathi 27:50 le 51b

Kapum kahük tei ring thaudüt mei

Heizang khouroi a Pu roi ata nziane, kalümthu ai roi a duu laalou düt khüng ai roi a duu

mpütlou e. A khou roi gan khütna sini a duu suman mükge tiki arana roi mpütlou e. Ai roi mitei mpütlou khüng a tik nai e, khütni mi tei laadüt khüng ni a tik nai e. Mi lütdün hei ai roi a Pu khouroi laalouthe. —Johan 10:17, 18

Ngüm le himganhmei khou guangdütmei

Jisu roi ka khou dau khuane: Kiu laki nüing sa the. Kumetiki ai roi nüingniu kapuma khou samei e: Ntaoroi thauna Mei Nah Mpouh tei roi Ngüm Pari-rime i Kaipou tuang nzüt nak thang dung bümmei khütni tingkaoh tuang muangh rukhou guangmei nüingniu roi hou puni! —Mathi 26:64

Papguai kaukloumei

Kumetiki Mei Nah Mpouh tei-roi kandih khou pap guai laadua-klou khüng bantün nai e tumei nüngniu roi thai nuh khüng e. Mi tüng Kamei roi kapak theihna nnaomeipu khou tei sa e, Thautho, nüng zi lathauna nüng kai thang tüttho!
—Mathi 9:6

Tingsang ringhmei tilou khüng

Alaoziu nunroi a khuan thai e, kuma airoi kaniuta thai e, kuma kaniu roi a thei lai tüt re, kuma airoi kaniu khou ring shuangmei ti e
—Johan 10:27, 28a

Thouta puni thuaklou khüng

Jirusalem khouroi thauna lung-

laihmei, khütnei pap laaduakloumei zat kapuma khou din ndaohlou khüng e.
—Luk 24:47

Duugaita su-nthünlou khüng

. . . Lütün piu khüng khütnei Jisu Khrista tuang ze roi kazinlou khüng Bumangh roi su-nthünlou-pui pan khouroi. . . .

—1 Pitor 1:2b

***Gankhütta ngümmeipu
tisuloumei***

Poubaohmei roi ata sipui tan kathuih khouroi künlou puni, kuma Katuang tingkaoh Gwangh-dih ngünna ata gaina nduang guanglou puni

—2 Timothi 4:18a

Heizang roi Ragwang roi ni Kata kaohna laakulouna züh kathuih rukhou kaohmei züh tei Ka khou tilou the: Tumeithuh tingkaoh khou, kandih khou khütni kandih büngh khou bümmei guai tuang khubut kathuih roi Jisu züh khou khuksun kei khüng e. —Philippi 2:9, 10a

Kumetiki Jisuthu Khrista e, Ragwang Nah Mpouh e tumei nünngniu roi lum khüng, lumma nünngniu roi Ka züh khou ringhmei laatou khüng mi guai hei hilou tuthe. —Johan 20:31

Nchümloumeipu, mei gan khüt roi nüng zün khou rasihnunta

nthau püt bümmei aniu roi hou the, tabuichotiki kamei aniu thei lai tüt mük ge, kuma aniu roi kata kham the. Kata khamriu tuna dau khuane, Jisu roi. Tabuichotiki a züh khou tan daihmei tanhlana, a lüm khou sina sa nuang nipui mei gan khütna sini mak ge.

—Mark 9:38b, 39

Kumetiki Pitor roi sa e, A khou kachak kaphut mak ge tiki a khou naimei hei nüng khou ai roi ti e; Nazareth Jisu Khrista züh khou roi thauna puai tüt tho! Kuma kamei roi ka banzüt sinlana zai thau the; kuma mi ding khou teiroi ka phai le ka phaimikta titünhlou the. —Tanruai 3:6, 7

Ka zaojian chingkhiumei thei laina aniu roi Ka zeï pan khouroi aniujuang thuakloumei, khütni aniujuang tuan liammei guai laa-duakloumei phüing the. —Iphisi 1:7

Kaniu roi kata Laoziu Laona juang zeï pan roi khütni kaniu-juang sakhi supui lüt pan roi rih ngüm the. —Ndaohloumei 12:11a

Ntao tingsangzang lütting juang zeï pan khouroi laoziu guai juang daihmei gangloumeipu, aniu-juang Poubaohmei Jisuta tei theihmei guai püing khouroi laathauloumei, nchu nzanghmei Ragwang teiroi Jisu Khrista pan khouroi Ka mikzuat khou lungh kunmei tei aniu lungh khou tan

tanhlouna Kamei roi chunmei tan khüing gaipui tan kathuih khou nüngniuta ti nthuihloumei su diu; Ka khou kangün maknga thuan-kumei su diu. Amen. —Ibri 13:20, 21

Mi guai hei rianra rianriu daihmei khou teiroi pütmei guai e, kuma kaniujuang gum gummei pheï tei soulana Laoziu Laona juang zeï roi su-mphuan the.

—Ndaohloumei 7:14b

Kamei roi ganhmei khou bümmei kumma aniu roi ganhmei khou tüt rithei, aniu khüt khütta kadüm laa nchümh e, kumma Ka Nah Mpouh Jisu Khrista juang zeï teiroi pap kapuma khouroi aniuta su-nthünlou e. —1 Joban 1:7

34 KA NGÜM ZANGKHÜNG RAGWANGTA THUANNO!

Kao rünmei khuan roi sa khua-
ne: Ngüm, lunggaime, ntükmei,
püntün, chümpouloumei, him
ganhmei khütni thuankumei tei
laatou khüng suluai khuanmei
Laoziu Laona tei ngüm biuhmei e!
—Ndaohloumei 5:12

Kuma rata thaimükmei nunroi
Poubaohmei zünhta ping puni,
kandih khou gwangh kaguai roi
nüng himta khütni dümhloumei
zatguai roi Poubaohmeita thuan
puni. —Psalm 102:15 le 18b

Kumetiki nüngniuta zinghmei
khouri Katuang charinmeirüm
ganh khou kaulou khuanmei Kai-
pou tuang him ganhmei tan guai
tei nüngniu roi kao ndaoh khüng

kapahloumei kaikhuang, guangh
tuang amuh guai, nthünmei zat,
katuang charai khüng supui mei-
nun kiu nüngniu e. —1 Pitor 2:9

Zion khou bümmei nun guai
Poubaohmeita thuanna suano:
Kamei roi tanhloumei hei zat guai
khou ndaoh o. —Psalm 9:11

Poubaohmeita pingmei guai,
Kata thuanno. —Psalm 22:23a

He Ragwang, meiguai roi
nüngta thuanmei su diu, mban
khou phuling tithaulou bümmei
aniu Ragwang roi aniuta suai-
hiam loumei e. Aniuta suaihia-
mlou the, kandih kabüm kathuih
khou kata pinga chümpoumei
sudio. —Psalm 67:5-7

RINGSHUANGMEI LATOU KHÜNG AI ROI TABUI SUNI?

35

Nchümloumeipu, ringshuangmei laatou khüng ai roi tabui gai-pui tuang tanh chüng nina cho? Jisu roi dau khuane, . . . Nüng roi ringhmei khou gud nii ithei lüt-dün guai tei ngakgo. Akummei tei cho? tuna kamei roi thün khuane. Jisu roi dau khuane: Mei douluai riu; nousou gaan-sut riu; houh riu; saramma sakhi ti riu; nüng pui nüng puta chümpouh o; khütni nüng kai geimeita nüng pum kahükta kumma nzianno. Ngganpu teiroi sadau khuane, Ai mi lüt-dün kapuma hei piu the. Tabui baihmei ai tanh khüng kagee nai di-

hai? Jisu roi ka khou sakhuane, Nüng roi nthuihmei su nii ithei, tütlana nüngtuang naimei kapuma zuantho, kuma sian tei lungsi-meinun khou titho; khoukiu tingkaoh thang nüng lün nai puni; mi tüng guanga, a thei laitho.

—Mathi 19:16b, 17a le 17c-21

Lunghlai o, Lumlou o khütni Lalou tho

. . . Jisu guang the . . . kuma sa e, Kagün tei guang tüngh the, kuma Ragwang tuang gwangh dih tei nna the! Nüngniu lunglai tho, kuma Gaipui Lütchümta lumtho!

—Mark 1:14b, 15

36 KHRISTA HEI CHANG, NCHUMHMEI, RINGHMEI KIU E

Mousi pan khouroi Lützün Lüt-dün tilou khuane, tiki zaozian le nchumhmei Jisu Khrista pan khouroi guang the. —Johan 1:7

Jisu roi ka khou sa e, Ai chang tei e, nchumhmei tei e, khütni ringhmei tei e; a pan khouroi hümma gan khütna sini a Pu püm tüngh mük ge. —Johan 14:6

Saramhpui mei tei thou cho? Jisu hei Khrista hümmе tuna nuh mükpui mei tei sarampui mei the. Puta ni Nah Mpouhta ni nuh mükmei Anti-Khrista kiu mihei e. —1 Johan 2:22

Nüngniu roi nrumpui chang khou gudro; kalümthu mmanmei khou keiloupui changküt tei ha e,

khütni chang tei dai e; kuma khoutei gudmei mansei tei gei e. Tiki ringhmei khou guang tünghmei changküt tei nrum e; khütni chang tei nting e. Mitei laatoumei manseinun tei rau e.

—Mathi 7:13, 14

Ka khou ringhmei nai khuane; kuma ringhmei tei mei guai tuang ganhmei khuane. —Johan 1:4

Pu karana khou ringhmei nai-me kuma Kamei roi Nah Mpouh khou tei ni karana khou ringhmei nai khüng tilouthe. —Johan 5:26

Ai hei tingkaoh thangroi keimei ringhmei ntian e. Thoukumei roi mi tian khouroi tuu ithei, ting-sangzang ring puni. —Johan 6:51a

KHRISTA NÜH HEI RINGHBÜM TUANG PUMTÜN E 37

Kachüinghmei thiak sumei, banhroi sumei Nthünliangmei Büm khou Khrista gud mük khuane; tiki tingkaoh kahük khou aniu khüing Ragwang maakhou zaohoulou khüing kamei gud re. Kuma Tingkuhroi Nthünliangmei Büm khou tingkum pum ka pumh kahük tuang hümmei zei kazaohna gudmei kumma, Kameithu Ka pum kahükta katupma kütlou khüing gud mük khuane. Kum mük githei, Kamei mban dümlou khouroi thauna rianra akhang katup büm khüing nai the. Tiki ntaothuh mansei kin ngünmei khou kamei roi Ka pum kahükta khangloupui panroi pap laagün khüing

luanguaina ndaohlou the. Kuma mansei guai khou tiloumei kumma theih luanguai puni, kuma mi tüng hei lützün dithe. Mi hei kumma meipeina tuang pap laa gūnlou khüing Khristata kütlou luanguai khuane; kuma kamei roi pap lümkhrou tan su khüing hümma, Kata ngkhuan bümmei guaita gulou khüing luan neimei suna zaohou puni. —Ibri 9:24-28

Baihmei gan khütna khou sini ringhbüm mak ge, kalümthuh ka pan khouroi aniuta gulou chüingh nimei tingpuk büngh khou tiloumei zühnh baihmei mansei püing khou mak ge. —Tanruai 4:12

38 KABÜM NCHIAOMEI THANG NGÜNNA KÜNLOU NGÜMMEI KHRISTA TUANG NGÜM

Khrista Jisu roi pap mei guaita guloukhüng mban khou guang khuane tumei hei lumlou nuhmei lüt re, khütnei mathiu roi laalou biuhmei e —1 Timothi 1:15a

Khrista tuang gospel lümkhau ai zük mük ge: kalümthuh lummei kathuih roi ringhbüm laatou khüng mihei Ragwang tuang ngüm tei e. —Rom 1:16a

Kumetiki thou punih ai roi tini-me dui tei züingmei roi tari züt mük puni, kumlana ai roi ka khou ti nimei dui tei ka lungkhau dui-puakkai nai puni; mi tei ring shuangmei duipaukkai su puni.

—Johan 4:14

Ka zaozian pan roi Khrista Jisu khou naimeit huakloumei pankhou roi kaniuta nsana ti-nzihlou the. Ragwang roi Kata Ka zeikhou lum nsihsingmei pan roi pap . . . tikimlou khüng . . . Mihei roi Katuang ntunmeita ndaohlou khüng e, kalümthuh Ragwangtuang tingsangzang akhangloumei roi kahunung tanhlou künmei pap guai tei zao kanlou the.

—Rom 3:24, 25a

Zaolo, . . . ai roi nüngniu khou zaozihmei kataana ngüm rukhou ngüm khüng bantün tilou the.

—Luk 10:19

RINGHBÜM HEI CHIUMÜK GE, TIKI NSANA TI E 39

Ragwang roi ntingloumei mbu ngüm mükge.

Ragwang roi mbanta heidiküm nzianlou the, tumeithuh, kamei roi Ka Nah Mpouh kalu akhüt nühmeita tilouthe, thou puni Ka khou lummei roi mman müknga ring shuangmei laatou khüng e.

—Johan 3:16

Manseih khüng ringhbüm phungguangloumei zaozian hei charinne! Rümh gaita dümhloumei Kalpou aniu kapumma khüng theihlou the!

Khoutei Jisu roi sa e, He a Pu kaniuta laa duaklouno, kalümthuh kaniu roi tabui su büm tucho kaniu thai mük ge... Jisu roi

khuan rünna kaona sa e, He a Pu a bumangh nüng banh khou nsinlou tudithe! Mi hei saloulana, Ka buh tut künthe. —Luk 23:34a le 46

Aniu latoudiu khüng nsana tilou the

Bumangh tei le noupeih tei roi sa e, Guangtho! Kuma chuhmei kamei tei roi, Guangtho! sa kündiu. Khütni tarimei kamei tei roi guang kündiu. Thou punih kahau-meimei kamei tei roi ringhmei dui tei nsa züng kündiu.

—Ndaohloumei 22:17

Thuakloumei noupeita tei Pu roi Ka Nah Mpouhta kumma nzian e—Nzian mbu mükge.

NTAO POUBAOHMEI JISU KHRISTA KHOU GUDLOU PARI-RI O

Nüng pap kalaupüt ro khütni lunglai tho

Aniu roi aniutuung pap sa nda-oh püt rithei, aniutaung pap laaduaklou khüng, khütni ntun mükmei kapuma khou roi aniuta su-nthünlou khüng Kameithu lumlou nuhmei khütni ntunmei e.
—1 Johan 1:9

Kumpui zang roi nüngniu pap guai thut mmanlou diu khüng nüngniu lunglaihna ngalün guangtho.
—Tanruai 3:19a

Ragwang Nah Mpouhta lummo

Nah Mpouhta tei lummei Kamei tei ring shuangmei laatou the:

Nah Mpouh lüt piu mükmei kamei tei ringhmei hou mük puni, tiki Ragwang tuang lungpuamdai ka rukhou keilou e.
—Johan 3:36

Theihmei tipütmei pap tuang büngh puni . . . samei lüt piumei büngh kuma nüngniu pumh kahük gan khüt khou tipüt khou, nüngniu roi lüt piu bümmei karpou tuang büngh nun e tumei nüngniu thai müknga cho? —Rom 6:16

Nüngniu pumh nanuh guai tei ngkhuaipei tan khüng sinsumeibansin kumma pap khou tilou tantho, tiki nüngniu pumh kahük tei . . . Ragwang khou kütloou.

—Rom 6:13a

**LUMLOU CHÜNGHPUI MEINUN KHOU
RAGWANGTUANG NGÜM**

41

Pingmei phan nziano

Ragwang roi aniu kou zümpui
Bumangh tilou mük khuane; tiki
ngüm tuang, nzianmei tuang
khütnei karanata sinriapmei tuang
Bumangh tilou khuane.

—2 Timothi 1:7

Karangmei phan nziano

Mei gan khütroi, Ai Ragwangta
nzian e, tuna salana ka chana pu-
nata karang ithei kamei tei sara-
mhpu mei e: Kalümthuh houmei
ka chana punata nzian mükmei
kamei teiroi hou mükmei Rag-
wangta nzian ngüm mükge. Rag-
wangta nzianpu mei teiroi ka cha-
na punata ni nzian nina e tumei

lütün hei aniu roi Ka khouroi
phüng e. —1 Johan 4:20, 21

Bumangh tuang thaithuh: Nzi-
anmei . . . —Galati 5:22a

***Lumsime phan lum nsihsingmei
nai o***

Khrista tuang nzianmei kou
roi aniuta thou roi su ntüm
punina cho? Lungning guatli
guatlangmei roi ni, rianra akhang-
mei roi ni, rai kasimei roi ni,
ngkou ndapmei roi ni, pheiban
makmei roi ni, thandibang roi ni?
. . . Hümme, mi lüm guai kou hei
aniuta nzianloumei Ka pan kou
roi aniu ngümmei guai shuang
ngümmei e. —Rom 8:35 le 37

42 LUMLOU CHÜNGHPUIMEI NUN KHÜNG RAGWANG TUANG NGÜM

*Nziana kadünlou e, gün nrulou
mükge*

Nüngniu khou naimei tei roi
kimmei suo; tabuichotiki Kamei
kahük roi sa e, Ai roi nüngta tabui
nung sini gün nrulou lükge, ai roi
nüngta tabui nung sini mpüt
lükge. —Ibri 13:5

*Rianra lükmei phan
nchu-nzanghmei*

Kumhpui zangroi lum nsihsing-
mei ti-nzihlouthina aniutu-
ang Poubaohmei Jisu Khrista pan kho-
uroi aniu khou Ragwang le nchun-
zanghmei naithe. —Rom 5:1

Nchu-nzanghmei ai roi nüngniu
khou gүнlou du e; atuang nchu-

nzanghmei nüngniu khou tilou e.
Mban roi timei kumma ai nüngniu
khou ti mükge: Nüngniu lung gua-
tli guatangmei su mük kündiu
khütni pingmei sumük kündiu.

—Johan 14:27

*Kalinghmei lün e, agammei
makge*

Ai roi kungnga nzianmei
chana punathiu, chulouo; lum
nsihsingmei khou lunggai khüng,
kuma Ragwangta nzianmei guai
khou nrianhluo kuanmei Gwa-
nghdih tuang tümpi laamei nun
su khüng, mban mikzuat khou
lungsimei guaita Kamei roi kapah
pütlou tuhüma cho? —Jakob 2:5

**LUMLOU CHÜNGHPUIMEI NUN KHÜNG
RAGWANG TUANG NGÜM**

43

*Nsihsingmükmei rümh e,
kachü ngh kaling de*

Ragwang Nah Mpouh züh
khou tei lummei nüngniu khou
ring shuangmei nai e tumei
nüngniu thai khüng, ai roi lüt
büm guai hei nüngniu khou hi tu-
the. —1 Johan 5:13

*Chümbui kariu nuhmükmei
phan nthünmei*

Nüngniu roi chana puna guaita
nzianmei shuat su mükmei khou
kachü nghmei khou samei piumei
roi nüngniu duu su nthünna, lung-
ning kapum roi khüt khütta nzi-
ano. —1 Pitor 1:22

Lütdün tuang thaithuh lungn-

ing nthünmei khouroi, ngkhuai
nzih thaimei gaimei lungning
khouroi, khütni lum nsihsingpui
khee sumükmei khouroi pütmei
nzianmei e. —1 Timothi 1:5

*Rianramei phan khüng
Ragwang tuang neihla*

Rigunmei püt pui büngbi sumei
Ragwang roi nüngniu khou, lum-
pui pan roi zanggaimei, khütni
nchu-nzanghmei kapuma tipadik-
loumei su diu. —Rom 15:13a

Atuang neihlamei nüngniu khou
nai büm khüng, kuma nüngniutu-
ang neihlamei tipadik khüng, lüt
lüm guai hei ai roi nüngniu khou
sa tuthe. —Johan 15:11

44 LUMLOU CHÜNGHPUI MEI NUN KHÜNG RAGWANG TUANG NGÜM

Suanmei phan khüng pumtüh

Ngkhühm khou, a chana puna-
thiu, Poubaohmei khou, khütni Ka
ngüm daihmei tuang ngüm khou
tühmei suo. —Iphisi 6:10

Simelta machunmei phan rigunmei

Kaithi büm phüng khüng pük
khanmei aniu roi aniu hukhou
naimei rigunmei tei sin tip khüng
kalaih nuh mükmei tan kanei pan
roi (saramhmei Ragwang khou
makge) aniuta katiu rünloumei
nai nuh khüng e. Rigunmei aniu
khou naimei hei duu khüng rung-
chei kumhmei e. Mi hei suaimük
ge khütni ntipbe, khütni lam liam-

loumei pheii lung khou naimeii
khou tei gud re. —Ibri 6:18, 19

Sarammei phan khüng nchumhmei

Nüngniu simeii tanhpui meinun
e tuna nüngniu rukhou Jentail
mei guai roi samei khou tei kaniu
roi nüngniu tuang gaimeii tanta
zaona Zaohouloupui Tingmik
khou kaniu roi Ragwangta thua-
nku khüng, nüngniu tuang kheili-
ak kaniu püng khou nthünna
tütro. —1 Pitor 2:12

Nüngniu roi nchumhmei tei
thai puni, kuma nchumhmei tei roi
nüngniuta ning tisuloupuni.

—Johan 8:32

LUMLOU CHÜNGHPUI MEI NUN KHÜNG RAGWANG 45 TUANG NGÜM

Zausimeï phan khüng zau kaohmeï

Thou punih Ragwang khou roi puanhpui mei kathuih mbanta ngüm e; Kuma mbanta ngümei-rüm ngüm kiu aniutuang lum nsihsingmei hei e. —1 Johan 5:4

Khouringh tei le ka mangh rukhou, kasing roi ka züh suna timei gan khüt rukhou rih ngümmei guaita ni ai hou khuane. Kuma kaniu ban khou Ragwangtuang nrah sinlana, mangzao luihmei duipui dang khou ding büm khuane.

—Ndaohloumei 15:2

Ngngana sumei phan khüng daithaumei

Kumhpui zang roi Khrista tuang thaureimeï riakdin tuang riak guai mpüt'louna, aniu roi nthuihmei khou tüt dikho. Kuma aniu roi theihmei tan khouroi lunglaihmei tuang, Ragwang biak thang lum nsihsingmei tei naikho.

—Ibri 6:1

Puanhlou thühmei ngngana guai kuma Bumangh tuang nthünmei noudui tei tarina kahauo.

—1 Pitor 2:2

Khristaluihmei su o

Ka khou büm tüh tün e tuna sapui mei teiroi Kamei roi tüt khuamei kuma kamei kahük roi ni tüt nipui lüm the. —1 Johan 2:6

46 LUMLOU CHÜNGHPUI MEI NUN KHÜNG RAGWANG TUANG NGÜM

*Kalung thang mei kou
pumtün*

Katuang him ganhmei tuang chingkhiuhmei theilaina Kamei roi nüngniu kou tilou khüng, kalung thang mei kou Ka Bumangh pan roi ngüm daihmei le kazaohna ti tünhlou khüng e.

—Iphisi 3:16

Ata titünhloumei Khrista pan khouroi ai rümh kapuma tan diu e.

—Philippi 4:13

A lütsa khütni ai roi Gospel din ndaohmei kou tei manseih tük tuang zai gudpui lüt kang guai kazaoh mük khuane, tiki mi tei Ragwang tuang Bumangh ngüm

roi ntunpui praman ti khuane.

—1 Korinth 2:4

Sakhi titüt khüng ngüm

Kumetiki Bumangh Nthünmei nüngniu ru kou keilou pukhou, nüngniu roi ngüm laatou puni, khoukiu nüngniu roi Jirusalem kou, khütni kandih tintou ngüna nüngniu roi a sakhi su puni.

—Tanruai 1:8

Aposalnun roi Poubaohmei Jisu theihmei khouroi ring thau-me lüm kou ngüm daihmei le kazaohna sakhi ti khuane, kuma kaniu kapuma rukhou zaozian liamlaihna nai khuane.

—Tanruai 4:33

LUMLOUMEI NUNTA GAKLOUMEI RAGWANG 47
TUANG NGÜM

Nüing roi kaniuta mban khou roi laapütlou diu khüing ai huainei tuhümme tiki simeï khou teïroi kaniuta gaklou diu khüing e.

—Johan 17:15

Kuma Ragwang tuang nchunzanghmei, mikiu mansei roi thaimëi kapuma suang mbumei teïroi Khrista Jisu khou nüingniu lungh le kakhünmeita tei gaklou puni.

—Philippi 4:7

Atuang akhang sanghmei lüt tei nüing roi ngakpui zangroi kandih nüm rukhou lung bümmei guaita nchün khüing, mban kapum

khou guang punimeï nthiampui khuangh-gün khou teïroi ai roi ni nüingta gaklou puni.

—Ndaohloumei 3:10

Ngümmei khütnei ngünmei ngünna a tan guai ngakmei ka khou tei ai roi zat guai rukhou bantün tipuni.

—Ndaohloumei 2:26

Poubaohmei khou khütnei Ka ngüm daihmei tuang ngüm khou tünhmei suo. Nüingniu roi Diabol tuang rouhsimeï hukhou ding ada ngüm khüing Ragwang tuang rih puan kapuma tei piu o.

—Iphisi 6:10b, 11

48 RAGWANG TUANG GUMLOUMEI LÜTRIAN NUN

*Aniurüm lumlou pan khouroi,
aniu Ragwang ngünmükmeipu
roi ti-ntünglou e*

Nüngniu roi lumlou ithei, tabui punih nüngniu roi kalumma huaineimeimei tei laatou puni.

—Mathi 21:22

Nüngniu roi a khou büm tünh tün ithei, khütnei a lüt guai nüngniu khou büm tünh tün ithei, nüngniu roi nei nü niimeimei nei o, kuma mitei nüngniu khüng tanhlou puni.

—Johan 5:7

Neio, mitei nüngniu khou tilou-puni; phuo, nüngniu phu ariupuni; nchouo, nüngniu khüng kaikhüm lanloupuni. Tabuichotiki neimeimei kathuih roi laatou e; phupui mei

roi phu ariu e; kuma nchoupui mei khüng kaikhüm lanloupuni.

—Mathi 7:7, 8

Ai roi nüngniu khou sa diak siakloumei hei e, ata lummei kamei tei roi ai tanh tanhmei tan tei kamei nih tanhpuni; kuma mi guai shuang daihmei tan kamei tanhpuni; kalümthuh ai a Pu büm thang tüt re. Kuma Pu him ganhmei tei Nah Mpouh pan khouroi ndaoh khüng, nüngniu roi a zünh khou tabui punih neimeimei tei ai tanhlou puni. Nüngniu roi tabui punih a zünh khou nei ithei, ai tanhlou puni.

—Johan 14:12-14

Kumpuizang khouroi ai roi nüngniu khou samei e: Tabui pu-

nih nüngniu roi kapumma huai-
neimei kaguaina tei, nüngniu roi
mi guai tei laatou puni.

—Mark 11:24

Poubaohmei khou nüng neihla
louo; kumithei nüng lung roi ka-
haomei tei kamei roi tiloupuni.
Nüng chang tei Poubaohmei
khou tigud ro; Ka khou lum ni
lumlou o; mi tei kamei roi tigu-
ang tünglou puni. —Psalm 37:4, 5

Kunghnga nzianmeithiu, aniu-
tuang lungning roi aniuta ngkhu-
aimei khou tikei mük ithei, Rag-
wang maakhou anituang lu-
mgaimei nai e; kuma aniu roi ta-
bui-bui punih neimei Ka khou roi
laatou e, kalümthuh aniu roi Ka

lütdün guai ngakge, khütni Ka
mikzuat khou kimmei tei aniu
tanh e. —1 Johan 3:21, 22

Khoutei Poubaohmei roi sa e,
Nüngniu khou günnang thu
akhüt kumma lum nsihsingmei
nai khuan ithei, nüngniu roi
tasip büng tihei, Nüngrana
nüng maan phung pütna, duipui
lungh khou thauo! tuna sa ithei,
mihei nüngniu lüt piu künni de.
—Luk 17:6

Kuma a Ragwang roi nüngniu
khüng kagee naimei kapuma
Khrista Jisu pan roi him ganh-
mei khou naimei Katuang ching-
khiumei theilaina tiloupuni.
—Philippi 4:19

Scripture text has been reprinted from the Bible in Rongmei Naga by permission of the Bible Society of India.

For more information or to request a free Bible study, please write to:

WMP
India Bible Literature
67 Beracah Road
Kilpauk, Chennai 600 010